

vergadering **C128 – BUI6**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 7 februari 2012

INHOUD

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het al dan niet opnieuw voorleggen aan het Vlaams Parlement van het ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol nr. 12 bij het EVRM	
- 68 (2011-2012)	3
Met redenen omklede motie	8
Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de institutionele aspecten van het Europese begrotingsverdrag en de weerslag ervan op Vlaanderen	
- 991 (2011-2012)	8
Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de herschikkingen binnen de Belgische diplomatie	
- 1026 (2011-2012)	10

■

Voorzitter: de heer Frank Creyelman

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het al dan niet opnieuw voorleggen aan het Vlaams Parlement van het ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol nr. 12 bij het EVRM - 68 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, geachte leden, minister-president, ik had u graag even ondervraagd over de vraag of de Vlaamse Regering opnieuw – want eigenlijk voor een tweede maal – het ontwerp houdende instemming met het protocol nr. 12 bij het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) zou voorleggen aan het Vlaams Parlement. Ik doe dat omdat de aanbeveling om dat protocol ter goedkeuring en ratificatie voor te leggen aan alle parlementen opduikt in het federale regeerakkoord, meer bepaald in de passage getiteld ‘Strijd tegen de discriminaties’. Daarin heeft men het ook over het kaderverdrag ter bescherming van de nationale minderheden. Men zegt in die passage ook dat er – nog altijd, na zoveel jaar – een definitie moet worden gevonden, in onze institutionele context, van ‘nationale minderheid’. Daaraan gekoppeld doet het regeerakkoord de suggestie – meer dan een suggestie, zou ik zeggen – om protocol nr. 12 bij het EVRM alsnog maar goed te keuren.

Minister-president, los van het feit dat de aanbeveling om dat protocol goed te keuren, om het voor te leggen aan de diverse parlementen, in het federale regeerakkoord meteen wordt gekoppeld aan het Minderhedenverdrag, situeert die passage zich ook in het algemene hoofdstuk ‘BHV en Brussel: een duurzame communautaire oplossing’. Dan moeten er toch wat alarmbellen gaan rinkelen.

Men kan hoe dan ook heel veel principiële bezwaren opwerpen tegen de inhoud van het protocol zelf, los van de communautaire connotatie die er voor ons hoe dan ook is. Het protocol maakt elke vorm van discriminatie strafbaar, ook al is die discriminatie niet expliciet gelinkt aan de rechten die het EVRM waarborgt. Dan gaat het dus over de klassieke mensenrechten, waarover het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) waakt. Nu wordt het non-discriminatiebeginsel uitgebreid tot alle wetten die welke regelgevende overheid ook uitvaardigt. Wat dat betreft, mag er ook niet worden gediscrimineerd op basis van onder meer de taal en het behoren tot een nationale minderheid. Indien dat protocol zou worden geratificeerd, dan zou dat betekenen dat het EHRM wat dat betreft bijzonder uitgebreide bevoegdheden heeft. Ook principieel valt er nogal wat te zeggen over de wijze waarop dat hof zijn bevoegdheden uitoefent. In april van vorig jaar hebben de 47 lidstaten van de Raad van Europa al eens gezegd dat het hof in feite veel te ruim werkt. Dat dreigt dus een soort ‘gouvernement des juges’ te worden. Het hof dreigt zelfs de taken over te nemen van ons Grondwettelijk Hof, dat onder meer moet waken over het gelijkheidsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel, zoals dat in onze Grondwet staat. Het EHRM dreigt het Grondwettelijk Hof gewoon te overrulen.

Dat is de principiële kant van de zaak, maar er is dus ook de communautaire kant. Minister-president, in een vorige legislatuur hebt u al eens een ontwerp van decreet ter goedkeuring voorgelegd aan het Vlaams Parlement, ter instemming met dat protocol. In uw voorontwerp van decreet had u een belangrijk voorbehoud geformuleerd. De Vlaamse Regering stelde namelijk dat het protocol niet mag raken “aan de regelgeving inzake het gebruik van de talen, overeenkomstig artikel 129 van de Grondwet”.

Blijkbaar had u al in de gaten dat de goedkeuring van dit protocol wel eens zou kunnen leiden tot een aantal effecten die we eigenlijk niet willen. Zo zou de taalregeling, de taalwetgeving, en vooral dan de manier waarop Vlaanderen bevoegd is voor die taalregeling bij

bestuurszaken, in het onderwijs en bij sociale betrekkingen, wel eens op de helling kunnen komen. Anders zou u dat voorbehoud niet hebben geformuleerd. De Raad van State heeft dan gezegd dat dit voorbehoud niet kon, zowel constitutioneel als verdragsrechtelijk. De redenering was ongetwijfeld juist, maar was ook hallucinant. De Raad van State stelde immers dat, indien we dat voorbehoud formuleren, we zelfs voor het EHRM zouden kunnen worden gedaagd op basis van het protocol dat we hiermee zouden goedkeuren. Dat is wel sterk, maar dat is de redenering van de Raad van State, en die klopt misschien nog ook. Dat zegt echter natuurlijk wel alles over de wijze waarop een en ander in zijn werk gaat.

Op basis van het advies van de Raad van State hebt u dat voorbehoud dus geschrapt uit artikel 2 van uw voorontwerp. U hebt gewoon gezegd: laten we dat goedkeuren. Uit uw memorie van toelichting blijkt dat u uw administratie de opdracht zou hebben gegeven om voor alle beleidsdomeinen na te gaan of dat protocol eventueel zou kunnen worden gebruikt om een aantal beleidsmaatregelen, vooral dan met betrekking tot taal, maar niet alleen met betrekking tot taal, op de helling te zetten. Ik citeer uit uw memorie van toelichting: “Bovendien, omdat met rechtspraak van het EHRM de bestaande taalwetgeving niet volkomen zou zijn gegarandeerd, bepaalde het oorspronkelijke artikel 2 van het voorontwerp van decreet dat het protocol volkomen gevolg zou hebben ‘met dien verstande dat het protocol niet raakt aan de regelgeving inzake het gebruik van de talen, overeenkomstig artikel 129 van de Grondwet’.”

U ging er dus zelf van uit dat het EHRM wel eens zou kunnen tornen aan de wijze waarop Vlaanderen zijn bevoegdheden qua taalwetgeving uitoefent. Dat geeft u hier expliciet toe. Vervolgens geeft het voorontwerp een hele lijst met betrekking tot onderwijs, huisvesting en noem maar op, waarvan uw administratie zegt dat er geen probleem zal zijn. Misschien is het wat kort door de bocht, maar daar komt het eigenlijk op neer. Het probleem is echter dat, als dit protocol bij decreet wordt goedgekeurd, het niet uw Vlaamse administratie zal zijn die zal bepalen of er discriminatie gebeurt op basis van taal of het al dan niet behoren tot een nationale minderheid, waarvan de definitie nog niet is vastgelegd. Het zal zelfs niet het Grondwettelijk Hof zijn dat daarover zal oordelen, maar het EHRM.

Daarmee kom ik tot de kern van mijn betoog. De Franstaligen voelen zich altijd en overal gediscrimineerd in Vlaanderen, terwijl wij dat niet vinden, maar goed. We weten dat, als de Franstaligen nationaal politiek en juridisch niet hun gelijk halen, ze bij internationale instanties verhaal zoeken, hetzij bij de Europese Commissie, hetzij bij het EHRM. Nu blijkt toch duidelijk dat dit een achterpoortje is om opnieuw, en nu rechtstreeks, bij het EHRM aan te kloppen, om bijvoorbeeld de omzendbrief-Peeters te betwisten, omdat die volgens dat protocol nr. 12 discriminerend zou zijn. Dat heeft dan niets meer met de mensenrechten te maken, maar met een algemeen discriminatieverbod. We vrezen dat dit de Franstaligen nogmaals een mogelijkheid geeft om bepaalde Vlaamse regelingen op de helling te zetten en internationaal verhaal te krijgen. Ik dacht dat u dat ook vreesde, als ik nog eens het voorontwerp lees dat u in de vorige legislatuur had ingediend en dat de eindmeet niet had gehaald. Dat bleek ook uit het Kamerdebat op 12 januari van dit jaar. Op 1 december werd dit goedgekeurd in de Senaat, op 12 januari in de Kamer.

De heer Thiéry, de niet-benoemde burgemeester van Linkebeek, heeft toen heel duidelijk gesteld dat men met dat protocol nr. 12 zou kunnen doen wat men wou doen met het Minderhedenverdrag, dat echter niet geratificeerd raakt omdat u zelf zegt dat u het nooit zult goedkeuren. Ik citeer: “C’est probablement là que les choses pourront changer. La règle générale de l’interdiction de discriminer contenu dans ce protocole pourrait ainsi invoquer, par exemple pour défendre les droits des minorités en Belgique et permettant notamment de combattre les discriminations linguistiques en matière d’enseignement ou dans bien d’autres domaines.” En verder zegt hij: “On peut comprendre que, sachant que des initiatives comme celle-là n’ont jamais été sanctionnées par le gouvernement flamand” – en dan gaat het over Overijse, Grimbergen, Hoeilaart – “ce projet de loi permettra de remettre les choses en place.”

Minister-president, ik denk dat dit zeer duidelijk is. De combinatie met het feit dat het protocol nr. 12 in het federale regeerakkoord wordt aangeprezen als goed te keuren omdat het Minderhedenverdrag er niet geraakt, en dat het onder het hoofdstuk van Brussel-Halle-Vilvoorde en Brussel een duurzame communautaire oplossing zou zijn: dat moet alarmbellen doen rinkelen. Hier is dus in het regeerakkoord een verborgen Franstalige agenda binnengeslopen.

Minister-president, wat is de stand van zaken in de werkgroep van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB) met betrekking tot het zoeken naar een definitie van het begrip ‘nationale minderheid’? Bent u het eens met de stelling dat het protocol nr. 12 voor de Franstaligen een bijkomende mogelijkheid biedt de taalwetgeving, zoals ze door de Vlaamse Regering wordt geïmplementeerd in de Vlaamse Rand, aan te vechten? Is het bijgevolg niet aangewezen om het ontwerp van decreet houdende instemming met het protocol nr. 12 niet opnieuw aan het Vlaams Parlement voor te leggen?

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: De voorgeschiedenis, de context en de gevoeligheden zijn gekend. Dat komt in deze commissie en in dit parlement geregeld ter sprake. We zitten in een ‘catch 22’-situatie. Ofwel lopen we het risico dat Vlaanderen wordt gepercipieerd als een regio die moeilijk doet over de mensenrechten, ofwel heb je het risico op een potentieel misbruik. Ik heb hier ook het verslag liggen. Wat Damien Thiéry in de Kamer zegt, is geen verborgen maar een openlijke agenda. Hij zegt: “Keur dit goed. Een maand later zullen wij van deze tekst gebruik maken om Vlaanderen internationaal aan de schandpaal te nagelen. Tenzij de Vlaamse Regering bereid is om aan onze eisen en wensen tegemoet te komen.”

Wij kennen deze materie en moeten die in het achterhoofd houden. Daarnaast is er, zoals de heer Van Hauthem heeft geschetst, ook de bredere context in verband met de rol van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. Ik verwijs naar de Izmir Declaration van de High-level Conference on the Future of the European Court of Human Rights. Daarin zeggen niet alleen een aantal individuele juristen, maar 47 lidstaten dat er een rol is weggelegd voor het Europese Hof voor de Rechten van de Mens en dat ze het zouden waarderen dat dit hof die rol strikt interpreteert en in de praktijk niet steeds meer bevoegdheden gaat claimen.

Minister-president, daarnaast is er de vraag of we op basis van protocol nr. 12 aan dat Europese Hof voor de Rechten van de Mens nog bijkomende bevoegdheden zullen toekennen. Ik was verbaasd toen ik de lijst zag van de lidstaten van de Raad van Europa die dit protocol nr. 12 hebben ondertekend en van de lidstaten die het al hebben geratificeerd. Als je die lijst bekijkt, blijkt dat het risico dat Vlaanderen internationaal geïsoleerd zou raken, niet zo groot is. Landen als Denemarken, Zweden en Zwitserland – toch landen met een perfecte of bijna perfecte staat van dienst op het vlak van de mensenrechten – maar ook landen als Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk hebben dit protocol nr. 12 niet ondertekend. Andere landen, ook niet van de minst belangrijke, zoals Duitsland en Italië, hebben het wel ondertekend maar nog niet geratificeerd. Van de 27 lidstaten van de Europese Unie, die voor ons toch het referentiekader vormen, hebben er 8 het protocol niet ondertekend, en hebben er 13 andere het protocol wel ondertekend maar nog niet geratificeerd. Uiteindelijk zijn er 6 lidstaten die het wel hebben geratificeerd. 6 op 27: dat lijkt, als het gaat over mogelijke internationale druk of potentieel isolement of slechte faam voor Vlaanderen, iets om in het achterhoofd te houden.

Minister-president, ik weet dat u dat nooit doet, maar ik zou mij hier niet laten opjagen door allerlei verklaringen, zeker niet van Franstalige kant. Zij kondigen nu al aan dat ze dit later tegen ons zullen gebruiken. Voor het overige blijft het natuurlijk een afweging die we moeten maken.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Dat protocol werd zonder enig probleem goedgekeurd door het federale parlement. Ik heb hier de uitslag: 129 ja, 12 neen en 0 onthoudingen. Ik informeer even wat de houding was van bepaalde politieke partijen. Van mijn partij en van Vlaams Belang ken ik die houding. Mijn medewerker trekt het even na, zodat ik dat zo dadelijk met kennis van zaken kan specificeren.

Mijnheer Van Hauthem, vorige week heb ik, naar aanleiding van een vraag van de heer Marc Hendrickx, meegedeeld dat de ICBB niet meer is samengekomen sinds 9 juli 2008. Op 2 september 2011 is er nog een bijeenkomst geweest van de voornoemde werkgroep in het kader van de opvolging van het Belgisch universeel onderzoek in het kader van de VN Mensenrechtenraad en dit zonder concreet resultaat. U kent het standpunt van de Vlaamse Regering over het Minderhedenverdrag. In het regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering zich ertoe verbonden het Minderhedenverdrag niet te ratificeren. Dat is de stand van zaken. Daarin kan snel vooruitgang worden geboekt met de nieuwe Federale Regering.

Naar intern recht voegt het discriminatieverbod uit protocol nr. 12 niets toe aan de Belgische rechtsorde. De Belgische Grondwet kent immers zelf al een soortgelijk discriminatieverbod in zijn artikel 11. Bovendien is België al sinds 1983 ook op internationaal vlak gebonden door het algemene discriminatieverbod uit artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (BUPO-verdrag). Daarnaast kende het EVRM zelf al een relatief discriminatieverbod: het verbod van discriminatie ter bescherming van rechten die door het EVRM gegarandeerd worden, zoals het stemrecht, het recht op een eerlijk proces en dergelijke meer. Dit protocol creëert met andere woorden geen nieuwe mogelijkheden voor eventuele procedures bij de Belgische rechtbanken, voor het Grondwettelijk Hof of voor de Raad van State. De bijzondere wet van 12 juli 2009 voorziet bovendien in een concentratie van de toetsingsbevoegdheid bij het Grondwettelijk Hof wanneer er een samenloop is van grondwettelijke en verdragsrechtelijke grondrechten. Dat betekent dat een rechter, wanneer in een zaak protocol nr. 12 zou worden ingeroepen, verplicht is om een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof, en dat gelet op de samenhang met het analoge artikel 11 van de Grondwet.

Mijnheer Van Hauthem, u gaf het zelf al aan: het protocol nr. 12 is vooral van belang omdat het de bevoegdheid van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens uitbreidt. Op internationaal vlak maakt het protocol het immers mogelijk dat, na uitputting van alle interne rechtsmiddelen, zaken voorgelegd kunnen worden aan het Europese Hof, ook zonder dat er een link is met een ander recht uit het EVRM. Op dit ogenblik bestaat een dergelijke mogelijkheid, onder dezelfde voorwaarden, trouwens al bij het Mensenrechtencomité van de Verenigde Naties, dat toezicht houdt op de naleving van het BUPO-verdrag door ons land.

Het protocol biedt een beperkte bijkomende mogelijkheid om een procedure op internationaal vlak te starten. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft tot nu toe trouwens nog maar een schending vastgesteld die enkel op het protocol nr. 12 betrekking heeft.

Betekent dat nu dat de FDF en anderen massaal procedures bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens zouden kunnen starten? Ik stel vast dat de Franstaligen vooral naar de politieke organen van de Raad van Europa, zoals de Parlementaire Assemblee of het Congres van Lokale en Regionale Besturen, stappen om hun gram te halen. Ze stappen hiervoor niet naar de rechterlijke instanties, die een juridische toets hanteren. Dat zou immers betekenen dat ze eerst alle in België beschikbare rechtsmiddelen moeten uitputten. Dat punt is hier al eerder aan bod gekomen.

We wensen echter de grootste zorgvuldigheid aan de dag te leggen. De problematiek van het protocol nr. 12 moet worden bekeken in het licht van de vraag of de bestaande Belgische taalwetgeving, die op het territorialiteitsbeginsel is gestoeld, niet in conflict met de bepalingen in het protocol nr. 12 kan komen. Deze vraag is belangrijk omdat een mogelijk conflict meteen ook de fundamenteën van ons staatsbestel zou aantasten. Ik heb mijn diensten

dan ook gevraagd alle aspecten en mogelijke gevolgen van de problematiek nog eens grondig te onderzoeken. We waren in het verleden trouwens ook al op onze qui-vive.

Het lijkt me tevens nuttig na te gaan waarom het protocol slechts door 18 van de 47 lidstaten is geratificeerd. Rijzen in andere landen misschien ook vragen van interne constitutionele aard? Om dit punt met kennis van zaken te kunnen bekijken, heb ik ook deze vraag gesteld.

Zoals de interpellant heeft vermeld, hebben de toenmalige bevoegde ministers Bourgeois en Van Brempt in 2008 namens de Vlaamse Regering een eerder ontwerp van instemmingsdecreet in het Vlaams Parlement ingediend. Ten gevolge van de verkiezingen van juni 2009 is dit ontwerp van decreet vervallen.

Mijn diensten bekijken deze kwestie momenteel. Alvorens een beslissing te nemen, wil ik het resultaat van dat onderzoek afwachten. Ik heb ondertussen wel vastgesteld dat de Senaat en de Kamer van Volksvertegenwoordigers het wetsontwerp houdende de instemming met het protocol nr. 12 recent met een grote meerderheid hebben aangenomen. Dit is ook aan Vlaamse zijde gebeurd. Ik heb de cijfers net vermeld.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik wil eerst even op het laatste punt ingaan. Dat de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat iets met een grote meerderheid goedkeuren, betekent niet dat het Vlaams Parlement hetzelfde moet doen. Dat is nu eenmaal de constructie die is uitgetekend. Wat de goedkeuring van gemengde verdragen betreft, staan we op gelijke voet.

Het regeerakkoord zal daar verandering in brengen. Het zal nog enkel om een evocatierecht gaan. De Senaat zal de verdragen goedkeuren en wij zullen enkel nog mogen evoceren. Dat is misschien een punt dat tijdens een andere interpellatie aan bod kan komen. Er komen er sowieso nog een paar aan.

Volgens de minister-president betreft het hier slechts een geringe uitbreiding van het EVRM en hebben mensen nu al de mogelijkheid om zich tot het Europees Hof voor de Rechten van de Mens te wenden. Dat is mogelijk, maar daar hebben we het nu eigenlijk niet over.

In het vorig ontwerp van decreet was al een voorbehoud opgenomen. Dat voorbehoud is om legistische redenen weer moeten verdwijnen. Ik leid hieruit af dat toen al een knipperlichtje was gaan branden. Nu heeft de minister-president het licht op groen en niet op rood gezet. Ik vind dat nog steeds jammer. Het voorontwerp is er in elk geval niet gekomen.

In het federaal regeerakkoord wordt de goedkeuring van het protocol nr. 12 expliciet als een surrogaat voor de Europese Kaderconventie voor de Bescherming van Nationale Minderheden naar voren geschoven. Dat staat in het hoofdstuk 'BHV en Brussel: een duurzame communautaire oplossing'. Dat zegt in feite alles. We moeten dit in een Belgische politieke context situeren. Dat zou in principe niet het geval moeten zijn. Dan zouden we het over de inhoud en over de principes kunnen hebben.

In elk geval hebben, zoals de heer Van Overmeire heeft vermeld, een heel pak landen dit protocol zelfs niet ondertekend. Oostenrijk, Duitsland en dergelijke hebben het ondertekend maar nog niet geratificeerd. Dit is betekenisvol. Het verwijt dat we het vanwege een paar bedenkingen bij dit protocol niet goed menen met de mensenrechten, klopt niet. Dat kan ons niet worden aangewreven.

De minister-president heeft verklaard dat hij een grote zorgvuldigheid aan de dag zal leggen en dat hij bepaalde zaken nog van nabij zal bekijken. Ik leid hieruit af dat hij niet van plan is op korte termijn in het Vlaams Parlement een ontwerp van instemmingsdecreet in te dienen. Dat is voorlopig misschien positief.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Volgens mij delen we allen dezelfde bekommernis. Dit is ook gebleken uit het voorbehoud dat vorige keer bij het protocol is gemaakt.

Het protocol nr. 12 heeft niet enkel gevolgen voor de situatie in de Rand rond Brussel. We moeten afwegen of we dit protocol, al dan niet met een zeker voorbehoud, goedkeuren. De vraag is trouwens of een dergelijk voorbehoud juridisch mogelijk is.

Ik heb daarnet een lijst opgesomd. Het argument dat het uitblijven van een snelle ratificering tot een internationaal isolement zou leiden, klopt niet. België is, naast onder meer Frankrijk en Turkije, een van de weinige landen die de Europese Kaderconventie voor de Bescherming van Nationale Minderheden nog niet hebben geratificeerd. Dit is een belangrijke nuance. Ik vermoed dat dit protocol, net als alle andere verdragen, nog geregeld ter sprake zal komen. Dit zal blijven duren zolang de Franstaligen blijven proberen Vlaanderen door middel van internationale fora onder druk te zetten.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Van Hauthem werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de institutionele aspecten van het Europese begrotingsverdrag en de weerslag ervan op Vlaanderen - 991 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, tijdens de Europese top van 9 december 2011 is een nieuw begrotingsverdrag afgesloten. Dit verdrag is bedoeld om de begrotingsdiscipline van 26 lidstaten van de EU te versterken en zou op 1 januari 2013 in werking moeten treden. De ontwerptekst is, voor wie het interesseert, trouwens al een hele tijd op de website van de denktank Open Europe terug te vinden.

Mijn vragen hebben vooral betrekking op een aantal institutionele aspecten. Ik ga er immers van uit dat de discussie ten gronde over de gevolgen van dit verdrag voor de Vlaamse begroting in andere commissies zal worden gevoerd.

Minister-president, op welke wijze is Vlaanderen bij de opstelling van dit verdrag betrokken?

Artikel 3, ten tweede van de ontwerptekst verzekert het respect voor de prerogatieven van de nationale parlementen met betrekking tot het in artikel 3, ten eerste, ingeschreven correctiemechanisme. Wat is op dit vlak de positie van het Vlaams Parlement? Zal er, net zoals met betrekking tot het Verdrag van Lissabon is gebeurd, een verklaring volgen die toevoegt dat de parlementaire vergaderingen van gewesten en gemeenschappen als componenten van het Belgisch nationaal parlementair stelsel optreden? In welke situatie zouden we terechtkomen indien dit niet zou gebeuren?

Artikel 8, ten tweede, van de ontwerptekst van het verdrag stelt dat een boete van maximaal 0,1 procent van het bbp kan worden opgelegd indien een lidstaat de verdragsverplichtingen niet nakomt. Die boete moet dan in het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) worden gestort. Hoe moeten we dit in de Belgische context interpreteren? Zijn er al afspraken gemaakt over de manier waarop een dergelijke sanctie over de federale overheid en de verschillende gefedereerde entiteiten zou worden verdeeld?

Artikel 13 van de ontwerptekst van het verdrag voorziet in de organisatie van een conferentie bestaande uit de voorzitters van de commissies voor Begroting van de nationale parlementen en de voorzitters van de relevante commissies van het Europees Parlement. Dit sluit enigszins aan bij mijn tweede vraag. Op welke manier zal het Vlaams Parlement, dat in mijn ogen het parlement van een nevengeschikte gefedereerde entiteit is, op een volwaardige manier bij deze werkzaamheden worden betrokken?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, het Europese begrotingsverdrag is op intra-Belgisch niveau voorbereid door middel van een aantal overlegvergaderingen. Mijn diensten hebben van in het beginstadium actief deelgenomen aan die vergaderingen. Ik heb het verdrag ook binnen de Vlaamse Regering besproken. Er hebben trouwens twee interkabinettenwerkgroepvergaderingen plaatsgevonden waarop het verdrag aan bod is gekomen.

Mijnheer Van Overmeire, ik beantwoord uw tweede en derde vraag samen: de beide handelen immers over de positie van het Vlaams Parlement, terecht trouwens. Voorlopig ligt de positie van het Vlaams Parlement nog niet vast, maar ik hoop u toch gerust te kunnen stellen. Op vraag van de Vlaamse overheid en van mezelf heeft het federale Ministerie van Buitenlandse Zaken de bevoegde Europese instellingen per brief op de hoogte gebracht van de intentie van ons land om een dergelijke verklaring in te dienen. Het gaat dus over een ‘unilateral declaration similar to declaration 51 to the Lisbon treaty’, waarnaar u ook hebt verwezen. Die brief is dus verstuurd.

Over de manier waarop het bedrag van een dergelijke sanctie kan of zal worden verdeeld, bestaan op dit moment geen concrete afspraken. Uiteraard bestaat de algemene bepaling van artikel 16, paragraaf 3, van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen. Dat artikel bepaalt dat, indien de federale staat is veroordeeld door een internationaal of supranationaal rechtscollège ten gevolge van het niet nakomen van een internationale of supranationale verplichting door een gemeenschap of een gewest, de federale staat, mits naleving van een aantal voorwaarden opgesomd in dat artikel, in de plaats kan treden van de betrokken deelstaat. De federale staat kan de kosten van het niet nakomen van de verplichting door de deelstaat achteraf verhalen op die deelstaat. Ik beklemtoon nogmaals dat er op dit moment geen concrete afspraken zijn. Mijn diensten zullen dat punt op de agenda van de volgende intra-Belgische overlegvergadering zetten. Daar is trouwens al opgemerkt dat er intra-Belgische afspraken moeten worden gemaakt. De afgelopen weken hebben de gesprekken zich echter gefocust op de inhoud van het verdrag. U mag verwachten dat een dergelijke intra-Belgische regeling tijdig zal worden uitgewerkt, op het gepaste niveau en door de gepaste instanties. We volgen dat dus van zeer nabij, maar op dit moment kan ik alleen verwijzen naar voornoemde algemene bepaling. Dat zal dus zeker verder worden geconcretiseerd, maar momenteel is dat niet het geval.

Mijnheer Van Overmeire, laat duidelijk zijn dat ik het met u eens ben dat het Vlaams Parlement op een volwaardige manier moet worden betrokken. Er is inderdaad sprake van een nevenschikking. Wanneer er op basis van artikel 13 een conferentie wordt georganiseerd met de voorzitters van de begrotingscommissies van de nationale parlementen, zal ik dus op het intra-Belgische niveau vragen en eisen dat ook de voorzitter van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting van het Vlaams Parlement wordt betrokken. Er is nog niet in een regeling voorzien met betrekking tot dat artikel. Daarvoor moet immers eerst de positie van het Vlaams Parlement worden vastgelegd, via de verklaring die ik daarnet even heb aangehaald.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord, dat geruststellend is voor mij. Ik begrijp dat er nu nog heel veel zaken zijn die op termijn moeten

worden opgehelderd. Er zal natuurlijk nog wel wat werk aan de winkel zijn. Zo hebben we nu bijvoorbeeld wat de subsidiariteitsregeling betreft nog altijd geen goede regeling om de diverse parlementen hun rol te laten spelen. Dat blijft maar aanslepen. Ik kan alleen maar hopen dat de zaken iets vlotter zullen gaan wat dit verdrag betreft. Hoop doet leven, zegt men. We zullen dat alleszins blijven volgen. Ik neem aan dat dit verder zal worden besproken wanneer het verdrag ook aan dit parlement wordt voorgelegd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de herschikkingen binnen de Belgische diplomatie
- 1026 (2011-2012)

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister-president, geachte leden, de Federale Regering overweegt een herschikking van het Belgische netwerk van buitenlandse posten, of heeft daar ondertussen toe besloten. Daarbij zouden bepaalde consulaten en ambassades worden gesloten en zou er ook een verschuiving van personeel gebeuren. Over welke consulaten en ambassades het zou gaan, is op dit moment nog niet duidelijk, dacht ik, maar men verwacht dat het vooral om posten in de kleinere EU-lidstaten zal gaan. *(Opmerkingen van de heer Jan Roegiers)*

Syrië is al dicht, zegt de heer Roegiers. De beslissingen die de federale overheid ter zake neemt, zullen natuurlijk een grote impact hebben op de Vlaamse diplomatie, op de vertegenwoordigers die onder Vlaanderen ressorteren: denken we maar aan de Vlaamse vertegenwoordigers op zich of aan de Vlaamse economische vertegenwoordigers, die allemaal verbonden zijn aan een Belgische ambassade. In welke mate gebeurt zo'n herschikking in overleg met de Vlaamse overheid, of gebeurt dat federaal, waarna dan uiteindelijk aan u wordt meegedeeld wat de nieuwe situatie is en men u vraagt u anders te organiseren? Dat onderwerp is hier trouwens al eerder ter sprake gekomen.

In De Standaard van 28 januari verklaarde de woordvoerder van de federale minister van Buitenlandse Zaken bovendien het volgende over die federaal geplande herschikking: "Dat geeft onze diplomaten meer tijd voor economische diplomatie en consulaire taken." Nu heb ik geen probleem met die consulaire taken, maar die economische diplomatie is hier ook al geregeld ter sprake gekomen, en in de mate dat het gaat over exportbevordering, is dat natuurlijk een exclusief gewestelijke bevoegdheid. Minister-president, in april 2010 hebt u zelf in deze commissie nog eens duidelijk gesteld "dat de gewesten bevoegd zijn voor het economisch beleid en voor het afzet- en uitvoerbeleid, en dat wij deze bevoegdheden volop uitvoeren en uitoefenen". Ook hebt u gesteld dat "de federale overheid een ondersteunende en dienende rol heeft" en dat ze zich dus moet afvragen "hoe het diplomatieke korps kan worden ingezet voor onze vragen en verzuchtingen". Eind april 2010 verklaarde u ook nog het volgende: "De ambassadeurs moeten zich ten dienste stellen van de buitenlandse investeringen, de export en wat daarmee samenhangt."

Nu zal een herschikking van het Belgische netwerk meer dan vermoedelijk niet-onbelangrijke gevolgen hebben voor de aanwezigheid en de werking van de Vlaamse vertegenwoordiging in het buitenland. Minister-president, is er overleg geweest? Wat betekent die herschikking concreet voor het Vlaamse beleid? Acht u het nodig of zinvol om maatregelen of acties te nemen om eventuele gevolgen op te vangen? Indien dat zo is, welke? Hoe staat u tegenover de intentie van de federale overheid om haar diplomaten meer tijd te laten besteden aan economische diplomatie?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister-president, dit zijn interessante vragen. Blijkbaar verwacht men van u dat u een glazen bol heeft, waarin u kunt zien wat nog niet werd beslist. Ik kijk dan ook uit naar uw antwoorden op de gestelde vragen.

Ons land moet inderdaad nadenken over een degelijk buitenlands beleid, dat niet alleen efficiënt is, maar ook qua uitgaven binnen de perken blijft. Daarom is het verkieslijk een oefening te maken die inhoudt dat goed in kaart wordt gebracht waar onze vertegenwoordigers zitten, wat ze daar doen en wat dat opbrengt. Het is niet altijd even gemakkelijk om daar cijfers op te plakken. Er komt dus ook een subjectieve benadering bij. Die oefening lijkt me echter zeer belangrijk, niet alleen voor België, maar ook voor Vlaanderen. We hebben het daar al vaker over gehad. Ik ben zeer benieuwd naar uw antwoord.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Voorzitter, ik wil ingaan op de laatste vraag. Minister-president, wat de andere twee vragen betreft, zal ook ik met belangstelling naar uw antwoord luisteren. Ik wil het even hebben over die economische diplomatie. De argumentatie van de woordvoerder van de minister lijkt me inderdaad niet gelukkig gekozen, en dan druk ik me voorzichtig uit. Anderzijds mogen we ook niet zeer krampachtig of defensief reageren op het voornemen om ook aandacht te besteden aan economische diplomatie. Het lijkt me goed dat een ambassadeur aandacht besteedt aan economische diplomatie. Of dat dan ten voordele is van de federale overheid of van een van de gewesten, maakt me op zich niet zoveel uit: als er maar aan economische diplomatie wordt gedaan. Die ambassadeur wordt daarbij ook heel vaak bijgestaan door de economische vertegenwoordigers die wij overal hebben. Als het argument dus wordt gebruikt dat het diplomatiek personeel zo meer aandacht kan besteden aan economische diplomatie, dan denk ik dit goed is. Het is alleen niet altijd een even goed argument om te hanteren in het kader van wat net werd gezegd.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, wij reageren meestal offensief op vele domeinen. Wanneer wij ons werk doen en daar heel sterk voor gaan, kan de federale overheid een ondersteunende rol spelen. Dat gebeurt ook in de praktijk. Ik kom daar echter straks op terug wat die economische diplomatie betreft.

Mevrouw Brusseel, u vroeg naar mijn glazen bol, die ik nog altijd niet heb. Daarmee is meteen ook enigszins het antwoord gegeven. Op maandag 30 januari heeft de heer Reynders, federaal minister van Buitenlandse Zaken, een reorganisatie van het Belgische diplomatieke netwerk aangekondigd. Dat gebeurde in de inleidingstoespraak van minister Reynders voor de federale diplomatieke dagen, die vorige week plaatsvonden. Uit de toespraak van minister Reynders maak ik op dat het om een intentieverklaring gaat en dat dit nog geen concreet plan is, laat staan dat er een concrete beslissing zou zijn genomen. Hij stelde ook dat de hervorming in de tweede helft van 2012 zal plaatsvinden, na het nodige overleg, wat me nog de tijd geeft, denk ik, om daarover ook met minister Reynders te overleggen.

Ik zal deze aangekondigde hervorming natuurlijk van zeer nabij volgen, samen met deze commissie. Ik ben me ervan bewust dat een dergelijke herschikking gevolgen kan hebben voor Vlaanderen. Eventuele gevolgen van een dergelijke herschikking voor de Vlaamse vertegenwoordiging zal ik dan ook zeer goed in de gaten houden. Deze aangekondigde herschikking van het Belgische buitenlandse netwerk is pas onlangs officieel aangekondigd. Mijn diensten waren via informele kanalen op de hoogte van een mogelijke herschikking.

Er is nog geen overleg geweest met Vlaanderen over de plannen voor een herschikking. Een dergelijk overleg moet plaatsvinden in het kader van de interministeriële conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). Zoals daarnet al werd gesteld, heeft die ICBB sinds 9 juli 2008

niet meer plaatsgevonden met een volwaardige agenda. Tijdens de vorige vergadering van deze commissie heb ik reeds toegelicht dat ik op 15 december 2011 een brief heb geschreven aan minister Reynders. Brieven schrijven is opnieuw de goede aanpak. Wij schrijven regelmatig brieven. Dat geeft meer cachet, zegt de voorzitter, en ik kan hem bijtreden. Het schrijven van zo'n brief wordt goed overwogen.

In die brief heb ik een aantal vragen gesteld. Ik heb gevraagd dat die ICBB zou worden bijeengeroepen. Dat is evident. Ik heb echter ook vier agendapunten voorgesteld. Het eerste agendapunt is de herziening van het samenwerkingsakkoord betreffende het statuut van de vertegenwoordigers van de deelstaten in de diplomatieke en consulaire posten. Daarover hebben we het hier al gehad. Het tweede punt betreft de herziening van het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese Unie. Daarover heb we het hier ook gehad. Het derde punt is de herziening van de bijlage van het kaderakkoord tot samenwerking over de vertegenwoordiging bij de internationale organisaties waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op gemengde bevoegdheden. Ook daarover hebben we het hier al gehad. Het vierde punt is de coördinatie van de ontwikkelingssamenwerking.

Minister Reynders heeft geantwoord dat het Overlegcomité de samenstelling van de interministeriële conferenties moet bepalen vooraleer de ICBB kan worden samengeroepen. Ik verwacht dus dat zeker in de eerste helft van 2012 de ICBB zal kunnen worden samengeroepen. Ik zal dan ook de herschikking van het postennetwerk agenderen voor die ICBB-vergadering, naast de punten die ik daarnet heb overlopen.

Mijnheer Van Overmeire, aangezien de herschikking van het Belgische diplomatieke netwerk nog niet concreet is, kan ik nog geen uitspraken doen over wat dat zal betekenen voor het Vlaamse beleid. Ik wil er wel op wijzen dat de Vlaamse diplomatie niet afhankelijk is van de federale ambassades. De Vlaamse diplomatie staat niet onder de functionele hiërarchie van de federale diplomatie. Ik wil daar niet op vooruitlopen. Mochten er op het federale niveau bepaalde beslissingen worden genomen die niet passen in ons beleid, moeten we dat rustig bekijken en zien wat we daarvan maken. Ik ben net zoals andere collega's, onder meer mevrouw Brusseel, zeer benieuwd naar de concrete plannen die minister Reynders zal bekendmaken. Wij volgen dat van zeer nabij op. Wij zullen dat, zoals afgesproken, op de ICBB, die zo snel mogelijk moet samenkomen, kunnen bespreken.

Ik heb alle begrip voor de constante zorg in deze commissie voor de economische diplomatie, de bevoegdheden inzake afzet- en uitvoerbeleid die aan de gewesten zijn toevertrouwd. Ik heb vorig jaar al heel wat missies meegemaakt en kan getuigen dat de federale ambassadeurs en diplomaten de ondersteunende rol inzake economische diplomatie op een zeer goede manier vervullen. Mijnheer Roegiers en mijnheer Van Overmeire, het is belangrijk dat wij alles doen om het zelf in te vullen. Als men vaststelt dat bepaalde regio's en Vlaanderen onvoldoende de economische diplomatie zouden invullen, zou men op het federale niveau kunnen zeggen dat men dat zelf moet doen omdat het spijtig zou zijn voor alle regio's in België dat we iets zouden mislopen. Ik vind in eerste instantie dat we met Flanders Investment & Trade (F.I.T.) alles moeten doen om de economische diplomatie in te vullen, en dat we daarin goed moeten samenwerken met het federale niveau, dat de ondersteunende rol altijd of meestal speelt. Ik heb geen weet van zware problemen of incidenten waar ook ter wereld. We moeten dit met respect voor elkaar en voor elkaars bevoegdheden verder invullen. Dat is het beste voor iedereen. Vorige donderdag heb ik tijdens een werkontbijt de federale diplomaten kunnen toelichten wat onze visie is en in welke landen we zeer actief bezig zijn. De medewerking van die diplomaten is hartverwarmend. Ze appreciëren wat we doen. Dat zit zeker in de goede richting, maar het kan zeker ook nog verbeterd worden.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik noteerde dat er alleen nog maar informeel overleg is geweest, dat er nog overleg komt, dat u

geen glazen bol hebt, dat u een brief hebt geschreven en dat u daarop antwoord hebt gekregen. Dat is allemaal positief. Minder positief is dat we met deze stand van zaken nog altijd geen datum hebben voor een bijeenkomst van de ICBB. Er zijn blijkbaar nog altijd moeilijkheden in verband met de samenstelling van de ICBB. Dat is toch wel een beetje zorgwekkend.

Het zou schitterend zijn indien iedereen van goede wil zou zijn en indien iedereen elkaar zou steunen. Ook sommige collega's proberen een dergelijk beeld op te hangen. Maar in werkelijkheid is er natuurlijk altijd een spanningsveld. Niet iedereen ziet even graag de Vlaamse diplomatie op het terrein. Mijnheer Roegiers, u mag het defensief noemen, maar het is toch niet onverstandig om daarbij voldoende op onze strepen te staan, want anderen zouden anders wel eens onze strepen kunnen overnemen.

Minister-president, ik heb de indruk dat Vlaanderen hierin toch een beetje alleen staat. In de andere gewesten is er minder animo om dezelfde rol te spelen. Dat bemoeilijkt de zaak. De situatie is asymmetrisch. Er is enerzijds een Belgisch federaal niveau, dat van oudsher, nu al 180 jaar, aan diplomatie doet, en anderzijds is er Vlaanderen als nieuwe speler, en daarnaast zijn er twee andere gewesten, voor wie het niet noodzakelijk hoeft. Dat bemoeilijkt de situatie van Vlaanderen.

Ik noteer ten slotte dat u zegt dat de federale diplomaten op een zeer goede manier een ondersteunende rol spelen. Ik twijfel daar niet aan. Maar de essentie van de zaak is dat het wel een ondersteunende rol moet zijn. We mogen niet afglijden naar een situatie waarin mensen of structuren bevoegdheden uitvoeren omdat zij denken dat zij dat efficiënter kunnen. Er is nu eenmaal een bevoegdheidsverdeling afgesproken. Wij moeten ons daar zoveel mogelijk aan houden.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Van Overmeire, wij hebben, met steun van deze commissie, een blitzbezoek gebracht aan Libië. Dat was zeer positief. Dat heeft ertoe geleid dat onze Waalse vrienden uitdrukkelijk hebben gevraagd om zeker te worden betrokken bij de vervolgmisssie. Zij hebben gevraagd of zij met ons mee konden naar Myanmar. Wij zijn volop bezig om een missie te organiseren naar het voormalige Birma, waar de zaken nu toch wat opgeklaard zijn. Jean-Claude Marcourt vraagt aan Vlaanderen of hij mee mag gaan. Dat is volgens mij een goede evolutie: men ziet dat het voor bepaalde missies interessanter is om met ons mee te gaan. Ik heb daar geen enkel probleem mee. Dat doen we ook met Nederland en Nordrhein-Westfalen. Er is een nieuwe wind. Ook daarover heb ik met de federale diplomaten gesproken. Sommigen moesten even slikken toen zij hadden begrepen dat wij met Nederland een missie organiseren. Zij vragen zich af wat hun plaats is in deze nieuwe evolutie.

Mijnheer Van Overmeire, u hebt het over 'ondersteunend', maar zij beginnen zich te realiseren dat ze niet meer mee mogen. Het is vanzelfsprekend dat wij de federale diplomaten daar verder bij betrekken, maar wij zijn overtuigd van ons kunnen en werken daar hard aan met F.I.T. en andere organisaties. Stap voor stap gaan we in de richting van waar we met zijn allen overtuigd zijn dat we moeten komen: een volwassen Vlaamse diplomatie, die de zaken samen met federale diplomaten aanpakt. Ik gebruik de term 'ondersteunende rol' niet denigrerend. Een ondersteunende rol kan in bepaalde omstandigheden nog belangrijker zijn dan de andere rol. Als de deuren niet opengaan, kun je daar met veel poeha staan tieren maar toch niet binnen geraken. Ik schat die ondersteunende rol dus heel hoog in. Ik probeer dat altijd uit te dragen, met heel veel respect voor wat de federale diplomaten doen. Dat is de juiste aanpak. Maar zij moeten ook weten dat wij vanuit Vlaanderen zeggen met welke accenten en met welke bedrijven wij welke contacten willen. Het gaat de goede richting uit, hoewel er voorbeelden zijn waar het nog kan en moet worden verbeterd. Wij zijn er bijlange nog niet. De inspanningen die nu al worden geleverd, zijn groot.

Zelf probeer ik een bijdrage te leveren door deel te nemen aan missies. Dat verleent een ander cachet en doet de zaken misschien sneller in een bedding terechtkomen dan zonder een ministeriële aanwezigheid.

Dit gaat de goede richting uit. Ik hoop dat u dit samen met mij zult vaststellen op het juiste moment.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister-president, u zult ongetwijfeld de intentie van Buitenlandse Zaken begrepen hebben aangezien u het hebt over de wat kleinere posten. Collega's, ik denk dan ook niet dat er voor Vlaanderen een gigantisch probleem is. De federale overheid zal niet over één nacht ijs gaan en posten sluiten waar er meerdere entiteiten vertegenwoordigd zijn. Het gaat dan niet om belangrijke posten, waar 'd'office' ook al een Vlaamse vertegenwoordiger is of iemand van F.I.T. of allebei. Het gaat natuurlijk om de kleinere posten, waarvan er een aantal vroeger een 'laptopdiplomaat' hadden en niet een volwaardige ambassade.

Mijnheer Van Overmeire, het is niet nieuw dat de federale overheid een beetje schuift in de posten, in functie van de economische ontwikkelingen. Als bepaalde landen belangrijker worden, lijkt het mij logisch dat het diplomatieke netwerk van ons land daarin zijn rol gaat spelen. Wij moeten niet bang zijn van de oefening die wordt gemaakt op het federale niveau aangezien men daar al enkele jaren met objectieve parameters werkt om te zien hoeveel Belgen in een bepaald land wonen, in welke mate er consulaire bijstand nodig is of in welke mate men er de belangen van de Belgen moet verdedigen, hoe we daar aanwezig zijn en met welke bedrijven en met hoeveel mensen. Dat speelt allemaal een rol voor het al dan niet openhouden van een post. Dat is toch een heel dure zaak.

Minister-president, ik pleit er nog altijd voor om alle entiteiten van ons land onder te brengen in één ambassade. Je kunt daar dan een aantal vlaggen laten wapperen, maar toch de factuur verdelen over de entiteiten. Zo zullen we eindelijk kosten besparen. Daar kunt u toch niet tegen zijn? (*Opmerkingen*)

Tenzij u bereid bent om een groter deel van de koek te betalen, om zo nog meer ambassades te kunnen hebben. Een kleine staat kan toch moeilijk evenveel ambassades financieren als een land als Groot-Brittannië of de Verenigde Staten? Er moet voor een aantal zaken, zoals consulaire samenwerking, worden gedacht aan meer Europese samenwerking. Voor de klassieke diplomatie, waarbij er bilateraal contact moet zijn, kan dat natuurlijk niet. Deze thematiek gaat over de diplomatie 'as such': de erkende diplomatie, die vast hangt aan een soevereine staat. 'Suivez mon regard.'

Minister-president, ik ben zeer blij dat u zegt dat u die ondersteunende rol van de federale diplomaten heel belangrijk vindt en dat dat absoluut geen kleine rol is. Je moet inderdaad de deuren open krijgen. We moeten daarover geen minderwaardigheidscomplex hebben. We mogen niet defensief zijn. Inderdaad, mijnheer Roegiers, een defensieve houding is in dezen verleden tijd. We moeten onze groeipijnen allang overstegen hebben. We moeten die samenwerking ten volle aankunnen zonder taboes en zonder complexen. En heb je dan die federale diplomaten nodig? Ja, op sommige plaatsen wel. Het hangt ervan af wie je wilt bereiken, welke contracten je wilt binnenrijven, welke promotie je wilt doen. Niets belet je toch om vanuit Brussel, vanuit de Vlaamse administratie, instructies te geven aan de mensen op het terrein, terwijl ze daar samenwerken met de federale diplomaten.

U zegt dat sommigen daar denken efficiënter te kunnen zijn. Maar de realiteit toont dat aan. Die mensen lopen niet zodanig met hun hoofd in de wolken dat ze dromen dat ze belangrijker zijn dan een ander. Neen, ze stellen op het terrein vast hoever ze geraken met een bepaalde titel. Ik heb het natuurlijk niet over een ambassadeeraad of over de tweede secretaris. Het gaat, binnen een bepaalde context, om de ambassadeurs zelf. Ik ken een aantal ambassadeurs die

zeker bereid zijn met de gewesten en de gemeenschappen samen te werken. Dat is in hun ogen geen probleem.

Ik zou die mogelijkheid ten volle benutten. Ze kunnen als facilitator optreden. Anderen vinden dan weer dat die mensen zich met onze bevoegdheden moeien. *(Opmerkingen van de heer Frank Creyelman)*

Volgens mij moeten we hier toch eens een grondige discussie over voeren. De vraag of een federale diplomaat in het belang van de federale overheid of in het belang van de gewesten werkt, lijkt me nogal eigenaardig geformuleerd. Iemand kan een federaal diplomaat, een vertegenwoordiger van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen of een Vlaamse economische vertegenwoordiger zijn. Welk etiket op die persoon kleeft, maakt niet uit. We willen dat die persoon zijn werk goed doet. Hij werkt niet in het belang van de federale of de Vlaamse overheid, hij werkt in het belang van onze bedrijven en onze burgers. Dat moet in deze commissie het uitgangspunt vormen. Ik ben dan ook blij dat de voorzitter me nog even laat uitspreken. *(Opmerkingen)*

We moeten die mentaliteitswijziging uitdragen. We bevinden ons niet in een ivoren toren. We denken hier na over een beleid dat de Belgen ten goede komt. Of het Vlamingen, Walen of Brusselaars zijn, maakt niet uit: on s'en fout. Onze bedrijven moeten hier blijven. We moeten dit vanuit deze geestesgesteldheid bekijken. Ik wens dan ook te benadrukken dat deze samenwerking zeer belangrijk is.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Mevrouw Brusseel, ik merk dat de Federale Overheidsdienst (FOD) Buitenlandse Zaken hier goed vertegenwoordigd is en ook in deze commissie over lobbyende diplomaten beschikt.

Het hangt er natuurlijk van af hoe u de wereld ziet. *(Opmerkingen van mevrouw Ann Brusseel)*

Mij is altijd verteld dat dit een federatie met nevengeschikte entiteiten is. Er is de federale overheid en er zijn daarnaast de gemeenschappen en de gewesten. Een aantal entiteiten ontplooiën ook activiteiten in het buitenland. Elk heeft zijn rol te spelen.

In die ideale Belgische federatie met zijn nevengeschikte entiteiten zou over veranderingen in de federale diplomatie met de andere op dit vlak actieve nevengeschikte entiteiten overleg worden gepleegd. Ik zou dat normaal vinden.

Ik stel vast dat er sinds 2008 geen ICBB heeft plaatsgevonden. Er zijn obstakels. We komen niet verder dan de uitspraken dat niemand over een glazen bol beschikt en dat een brief is beantwoord. Volgens mevrouw Brusseel komt alles in orde en zijn we allemaal goed bezig. Ik veronderstel dat ze me niet kwalijk neemt dat ik daar vragen over stel. Dat zal in de toekomst trouwens nog gebeuren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■